

58^Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΠΡΥΤΑΝΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΩΝ Δ.Ε. ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ

**Πολυτεχνείο Κρήτης
Χανιά 12-13/6/2008**

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Ελληνικό Πανεπιστήμιο διέρχεται τη βαθύτερη κρίση της μεταπολιτευτικής περιόδου, που εμπεριέχει και την κρίση της αξιοπιστίας του στα μάτια της Ελληνικής Κοινωνίας, η οποία παρόλα αυτά αναγνωρίζει ακόμη τον κορυφαίο ρόλο του στην ανάπτυξη της.

Η κρίση αυτή εισάγεται στα Πανεπιστήμια, προερχόμενη κυρίως από τις αμφίσημες και αντιφατικές εν πολλοίς πολιτικές, κομματικές και συνδικαλιστικές τακτικές.

Κορυφαία έκφανση αυτής της κρίσης αποτελεί η εκδήλωση φαινομένων βίας, η οποία εμφανίζεται ως, σωματική, ψυχική, συνειδησιακή, λειτουργική, και καταρρακώνει τη δημοκρατία και τη στοιχειώδη ανθρώπινη αξιοπρέπεια, ενώ ακυρώνει την ουσιαστική έννοια του πανεπιστημιακού ασύλου που αφορά σε όλα τα μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας.

Τραγική διάσταση της καταστάσεως αυτής, είναι η διάρρηξη των σχέσεων Δασκάλου-Μαθητή, που επιβάλλεται από ενέργειες προερχόμενες συχνά έξω από τον ακαδημαϊκό χώρο. Πρόσφατο ακραίο παράδειγμα αποτελεί η υπονόμηση και η στοχοποίηση των δημοκρατικά εκλεγμένων ακαδημαϊκών οργάνων, για τα οποία ασήμαντες μειοψηφίες αμφισβητούν ακόμη και το δικαίωμα του «συνέρχεσθαι και αποφασίζειν».

Σε μια σύγχρονη ευνομούμενη Δημοκρατία δεν μπορεί να τίθεται επισήμως ζήτημα μη εφαρμογής Νόμου. Από την άλλη πλευρά η συντεταγμένη Πολιτεία οφείλει να συμμαρτίζει τους προβληματισμούς για τις δυσλειτουργίες, όπως αυτές διαπιστώνονται από τα Πανεπιστήμια, παρεμβαίνοντας διορθωτικά και αποτελεσματικά, χωρίς διλήμματα που οδηγούν στην άκαιρη δημιουργία αδιεξόδων.

Τα ανωτέρω δημιουργούν συνθήκες μη-λειτουργίας του Δημόσιου Πανεπιστημίου, που οδηγούν σε σοβαρά προβλήματα ή ακόμη και στη διακοπή του ερευνητικού, εκπαιδευτικού, και διοικητικού έργου, με ανυπολόγιστες συνέπειες στους διδάσκοντες, στους φοιτητές, στις οικογένειες τους, και εν τέλει στις προσδοκίες της Ελληνικής κοινωνίας.

Η Σύνοδος των Πρυτάνεων των Ελληνικών Πανεπιστημίων δεν δέχεται τη συνέχιση αυτής της κατάστασης. Οι Πρυτάνεις δεν συμπολιτεύονται ούτε αντιπολιτεύονται, αλλά αγωνίζονται για την υπεράσπιση του δημόσιου αγαθού της Παιδείας. Καλούμε όλα τα κόμματα της Ελληνικής Βουλής να ακολουθήσουν το δρόμο της εθνικής συναίνεσης στο θέμα της Παιδείας. Θα θέλαμε επιτέλους να ακούσουμε την ξεκάθαρη θέση των κομμάτων σε ζητήματα όπως η καθολική ψηφοφορία για την ανάδειξη των πανεπιστημιακών οργάνων, η αποτίμηση του έργου τους ή ο προγραμματισμός των ενεργειών τους.

Καλούμε το σύνολο της Ακαδημαϊκής κοινότητας, και ειδικότερα τους φοιτητές και τους θεσμικούς εκπροσώπους σε όργανα διοίκησης, να αποκρούσουν τη βία, και τονίζεται εμφατικά ότι οι εξωθεσμικές παρεμβάσεις στην ομαλή λειτουργία θεσμικών οργάνων, εφεξής θα συνεπάγονται σοβαρές συνέπειες στην ολοκλήρωση της ακαδημαϊκής διαδικασίας και μέριμνας.

**58^η ΣΥΝΟΔΟΣ ΠΡΥΤΑΝΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΩΝ Δ.Ε.
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ**

Πολυτεχνείο Κρήτης
Χανιά, 13 – 14 Ιουνίου 2008

ΑΠΟΦΑΣΗ 2

Η Σύνοδος Πρυτάνεων και Προέδρων Δ.Ε των Ελληνικών Πανεπιστημίων αντιμετωπίζοντας την απόφαση του Τμήματος Ι του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με βάση την οποία «Μέλη ΔΕΠ των ΑΕΙ δεν δικαιούνται έξοδα συμμετοχής σε Συνέδρια γιατί για το σκοπό αυτό λαμβάνουν την πάγια μηνιαία αποζημίωση που προβλέπεται στο Άρθρο 13 του Ν. 2530/ 1997...», εισηγείται την νομοθετική ρύθμιση του ζητήματος έτσι ώστε το ζήτημα της σκοπιμότητας ενίσχυσης της αναγκαίας ακαδημαϊκής δραστηριότητας, τόσο των Μελών ΔΕΠ των Πανεπιστημίων όσο και των μεταπτυχιακών φοιτητών/ τριών μας, να μην μετατρέπεται σε ζήτημα νομιμότητας.

**Πολυτεχνείο Κρήτης
Χανιά, 13 – 14 Ιουνίου 2008**

ΑΠΟΦΑΣΗ 3

Η Σύνοδος των Πρυτάνεων, λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντική συμβολή του Ακαδημαϊκού Διαδικτύου GUnet (μη κερδοσκοπική εταιρία των Πανεπιστημίων και ΤΕΙ) στο συντονισμό και υλοποίηση οριζόντιων δικτυακών δράσεων και υπηρεσιών για τα Πανεπιστήμια της χώρας, εισηγείται στα αρμόδια υπουργεία τον ορισμό του Ακαδημαϊκού Διαδικτύου GUnet ως δυνητικού δικαιούχου πράξεων από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και «Ψηφιακή Σύγκλιση».

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ

**Πολυτεχνείο Κρήτης,
Χανιά 12-13/6/2008**

ΑΠΟΦΑΣΗ 4

Η Σύνοδος Πρυτάνεων και Προέδρων Δ.Ε των Ελληνικών Πανεπιστημίων αποφασίζει να ζητήσει την επέκταση της ρύθμισης που προβλέπει κοινή υπουργική απόφαση (ΔΙΔΑΔ/Φ. 64B/282/ΟΙΚ. 10070, ΦΕΚ τεύχος 2^ο, Αρ. Φύλλου 694, 3^η Μαΐου 2007) για την κάλυψη από το Δημόσιο των εξόδων για νομική υποστήριξη των τεχνικών υπαλλήλων σε περίπτωση ποινικών διώξεων εις βάρος τους και για τις Διοικήσεις και το προσωπικό των Πανεπιστημίων.

**58^η ΣΥΝΟΔΟΣ ΠΡΥΤΑΝΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΩΝ Δ.Ε.
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ**

Χανιά, 13-14 Ιουνίου 2008

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΣΠΑ 2007-2013

Βασικό στοιχείο του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Υπουργείου Παιδείας για την «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» αποτελεί το τετράπτυχο: ανάπτυξη, ανταγωνιστικότητα, εκπαίδευση και απασχόληση.

Οι επενδύσεις για την εκπαίδευση ανέρχονται σε 3,3 δις. € (δημόσια δαπάνη), εκ των οποίων τα 2,215 δις € από το επιχειρησιακό πρόγραμμα: «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση».

Για τους τέσσερις στρατηγικούς στόχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος προτείνεται το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα προκήρυξης έργων με βάση τα επίπεδα ωριμότητας:

I. Ο τέταρτος στόχος « Ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου για την προαγωγή της έρευνας και της τεχνολογίας» αντιπροσωπεύει το 19,6% του συνολικού προϋπολογισμού (435 Μ€) και περιλαμβάνει:

1. Ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας μέσω προγραμμάτων βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας και της προσέλκυσης των ερευνητών υψηλού επιπέδου από το εξωτερικό.
2. Αναβάθμιση του επιπέδου μεταπτυχιακών σπουδών ώστε να συμβάλουν στην παραγωγή και τη διάχυση νέας γνώσης με έμφαση στις θετικές επιστήμες και τις τεχνολογίες.

Με βάση το ανωτέρω πλαίσιο προτείνουμε την άμεση προκήρυξη:

1. Ερευνητικών προγραμμάτων ενίσχυσης υποψηφίων διδασκόντων «τύπου» Ηράκλειτος.
2. Ερευνητικών προγραμμάτων «τύπου» Πυθαγόρα για την υποστήριξη ερευνητικών ομάδων στα πανεπιστήμια μέσω και της δυνατότητας αξιοποίησης νέων επιστημόνων που έχουν πρόσφατα αποκτήσει το διδακτορικό τους δίπλωμα.
3. Προγραμμάτων αναβάθμισης μεταπτυχιακών σπουδών.

Οι παραπάνω δράσεις, δεδομένης και της κεκτημένης εμπειρίας, μπορούν να προκηρυχθούν άμεσα, με χρονικό ορίζοντα Οκτώβριο-Νοέμβριο 2008 και ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης/ένταξης έως το Φεβρουάριο 2009 (π.χ. 1.000 προγράμματα τύπου Ηράκλειτος X 50.000€ και 500 προγράμματα τύπου Πυθαγόρα X 150.000€).

Αναφορικά με την ανάπτυξη και επέκταση των οργανολογικών υποδομών και εξοπλισμών έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης θα πρέπει να υπάρξει συνέργεια με τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.

II. Ο δεύτερος στόχος «Αναβάθμιση των συστημάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και επαγγελματικής εκπαίδευσης και σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας» αντιπροσωπεύει το 23,6% του συνολικού προϋπολογισμού (523 Μ€).

Με βάση τον στόχο αυτό προτείνουμε:

1. Παράταση λειτουργίας των Γραφείων Διασύνδεσης Σπουδών και Σταδιοδρομίας έως 31/12/2008 και την άμεση προκήρυξη της δράσεως αυτής με έμφαση στη δικτύωση των υφιστάμενων και νέων Γραφείων Διασύνδεσης.
2. Την άμεση προκήρυξη της δράσεως πρακτικής άσκησης.

III Ο πρώτος στόχος προτεραιότητας «Αναβάθμιση της ποιότητας της Εκπαίδευσης και Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης» αντιπροσωπεύει το 39,9% του συνολικού προϋπολογισμού (834 Μ€) και περιλαμβάνει δύο ειδικότερους στόχους οι οποίοι μπορούν να ενεργοποιηθούν στο άμεσο μέλλον:

1. Αποτίμησης της προόδου στην εκπαίδευση μέσω της εφαρμογής συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας και αξιολόγησης των συντελεστών του εκπαιδευτικού συστήματος.
2. Επιτάχυνση του ρυθμού ένταξης νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών στην εκπαιδευτική διαδικασία με στόχο την αναμόρφωση των προπτυχιακών σπουδών.

Τους στόχους αυτούς μπορεί να ενταχθεί και η χρηματοδότηση των Πανεπιστημιακών Βιβλιοθηκών σε συνέργεια με την «Κοινωνία της Πληροφορίας». Μέσω της δράσης αυτής θα αναδειχθούν οι Πανεπιστημιακές Βιβλιοθήκες σε κέντρα διάχυσης τεχνογνωσιών όλων των Βιβλιοθηκών των επιμέρους Περιφερειών σε θέματα μηχανοργάνωσης, ψηφιοποίησης και εφαρμογής σύγχρονων αρχών διαχείρισης και προτύπων ποιότητας (ολική ποιότητα, Διοίκηση με στόχους κα).

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ
Πολυτεχνείο Κρήτης
Χανιά, 13 – 14 Ιουνίου 2008
ΑΠΟΦΑΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΥΑ 679/96

Α. Σημερινή μορφή Άρθρου 7, παρ.2, πρώτη πρόταση: Ποσοστό μέχρι 25% του συνολικού προϋπολογισμού κάθε έργου που χρηματοδοτείται μέσω του λογαριασμού και ειδικότερα από οποιονδήποτε πόρο του, διατίθεται κατά προτεραιότητα σε κάθε ίδρυμα για την ενδεχόμενη χρήση του προσωπικού, των εγκαταστάσεων και οργάνων κατά την εκτέλεση του χρηματοδοτούμενου έργου και τα έξοδα λειτουργίας του Λογαριασμού.

Τροποποίηση: *Ποσοστό μέχρι 25% του συνολικού προϋπολογισμού των έργων που χρηματοδοτούνται μέσω του ΕΛΚΕ και ειδικότερα από οποιονδήποτε πόρο του, διατίθεται με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών για την ενδεχόμενη χρήση του προσωπικού, των εγκαταστάσεων και οργάνων κατά την εκτέλεση των χρηματοδοτούμενων έργων και τα έξοδα λειτουργίας του Λογαριασμού.*

Β. Σημερινή μορφή άρθρου 7, παρ. 2, τρίτη πρόταση: Τυχόν πλεόνασμα του Λογαριασμού μετά την αφαίρεση των ως άνω δαπανών καθώς και γενικές επιχορηγήσεις ή έσοδα από τη διαχείριση των πόρων του Ε.Λ., κατανέμεται από την Επιτροπή μετά από έγκριση προϋπολογισμού που υποβάλλει η Επιτροπή προς τη Σύγκλητο του ΑΕΙ ή τη Συνέλευση του ΤΕΙ. Ο προϋπολογισμός συντάσσεται με τη σύμφωνη γνώμη του Πρυτανικού Συμβουλίου του ΑΕΙ ή του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΕΙ.

Τροποποίηση: *«Τυχόν πλεόνασμα του ΕΛΚΕ μετά την αφαίρεση των ως άνω δαπανών στους ΕΛΚΕ των Πανεπιστημίων διατίθεται με απόφαση της Συγκλήτου, μετά από πρόταση της Επιτροπής Ερευνών, για την επίτευξη των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών στόχων του Ιδρύματος. Κατά τη διαχείριση του πλεονάσματος από τους ΕΛΚΕ εφαρμόζονται μόνον οι διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.»*

Γ. Σημερινή μορφή Άρθρου 1, παρ.2. Σκοπός του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (εφεξής ΕΛΚΕ) είναι η διάθεση και διαχείριση κονδυλίων που προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή και προορίζονται για την κάλυψη δαπανών, οποιουδήποτε είδους, που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών, αναπτυξιακών καθώς και έργων συνεχιζόμενης κατάρτισης και έργων για την παροχή επιστημονικών, τεχνολογικών και καλλιτεχνικών υπηρεσιών, την εκπόνηση ειδικών μελετών, την εκτέλεση δοκιμών, μετρήσεων εργαστηριακών εξετάσεων και αναλύσεων, την παροχή γνωμοδοτήσεων, τη σύνταξη προδιαγραφών για λογαριασμό

τρίτων, ως και άλλων σχετικών υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων που συμβάλλουν στη σύνδεση της εκπαίδευσης και της έρευνας με την παραγωγή και εκτελούνται ή παρέχονται από το επιστημονικό προσωπικό των ΑΕΙ ή ΤΕΙ ή και με τη συνεργασία άλλων ειδικών επιστημών.

Τροποποίηση. Σκοπός του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (εφεξής ΕΛΚΕ) είναι η διάθεση και διαχείριση κονδυλίων που προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή και προορίζονται για την κάλυψη δαπανών, οποιουδήποτε είδους, που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών, αναπτυξιακών καθώς και έργων συνεχιζόμενης κατάρτισης και έργων για την παροχή επιστημονικών, τεχνολογικών και καλλιτεχνικών υπηρεσιών, την εκπόνηση ειδικών μελετών, την εκτέλεση δοκιμών, μετρήσεων εργαστηριακών εξετάσεων και αναλύσεων· την παροχή γνωμοδοτήσεων· την σύνταξη προδιαγραφών για λογαριασμό τρίτων· τη διαμόρφωση και εκτέλεση επιστημονικών, ερευνητικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων με πιστώσεις από το αποθεματικό των ΕΛΚΕ προς όφελος του Ιδρύματος μετά από εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών και απόφαση της Συγκλήτου· ως και άλλων σχετικών υπηρεσιών.

Δ. Σημερινή μορφή Άρθρου 4, παρ. 6 Η Επιτροπή Εκπαίδευσης και Ερευνών έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

Τροποποίηση Η Επιτροπή Ερευνών είναι διατακτικό όργανο και έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

Ε. Στο άρθρο 4 να προστεθεί η παράγραφος: Υπόλογοι εκτέλεσης των προγραμμάτων που πραγματοποιούνται στους ΕΛΚΕ είναι οι εκάστοτε επιστημονικοί υπεύθυνοι.

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ

13 – 14 Ιουνίου 2008
Πολυτεχνείο Κρήτης

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΡΧΩΝ

(βασισμένη στην συνέντευξη τύπου της 5^{ης} Ιουνίου 2008)

Η Σύνοδος Πρυτάνεων, η οποία συνήλθε στα Χανιά, μετά από εκτίμηση της κατάστασης, η οποία έχει διαμορφωθεί στα Ελληνικά Πανεπιστήμια τα τελευταία χρόνια, απευθύνει κραυγή αγωνίας για το μέλλον του Δημόσιου Πανεπιστημίου στη χώρα μας. Μια κραυγή αγωνίας όχι μόνο αυτών που έχουν σήμερα την ευθύνη της διοίκησής τους, αλλά και όλων εκείνων των υγιών δυνάμεων του Διδακτικού, του Ερευνητικού και του Διοικητικού προσωπικού που υπηρετούν πιστά τον θεσμό αυτόν, έναν θεσμό που στήριξε από τα πρώτα του βήματα το Ελληνικό Κράτος μέχρι και τη σημερινή ισότιμη συμμετοχή του στην Ευρωπαϊκή Κοινωνία. Συγχρόνως, εκφράζουμε την αγωνία των δεκάδων χιλιάδων φοιτητών μας καθώς και των γονιών τους, που πίστεψαν στο Δημόσιο Πανεπιστήμιο και εναπόθεσαν τις ελπίδες τους σ' αυτό για ένα καλύτερο μέλλον.

Οι πράξεις βίας, καταστρατήγησης των ακαδημαϊκών αξιών και η κατάλυση της δημοκρατίας μέσα στα Πανεπιστήμια συνεισφέρουν σε μία πρωτοφανή απαξίωση του Ελληνικού Δημόσιου Πανεπιστημίου. Η απαξίωσή του είναι και απαξίωση της ίδιας της Κοινωνίας. Είναι ένας καταστροφικός δρόμος χωρίς επιστροφή.

Η σημερινή συγκυρία για τα Πανεπιστήμια είναι εξαιρετικά δύσκολη. Τα τελευταία φαινόμενα βίας, όπως ο τραυματισμός του Πρύτανη καθηγητή Α. Μάνθου κατά τη συνεδρίαση της Συγκλήτου του Α.Π.Θ., οι εγκληματικές επιθέσεις εις βάρος υπαλλήλων Πανεπιστημίων εν ώρα καθήκοντος, οι βίαιες διακοπές των συνεδριάσεων των

Συγκλήτων και η ομηρεία των μελών τους, όπως αυτή που έχει συμβεί στα Πανεπιστήμια Μακεδονίας, Κρήτης, Πατρών Αιγαίου και στο Πολυτεχνείο Κρήτης, όταν δεν λαμβάνονται οι αποφάσεις που ορισμένοι επιθυμούν να επιβάλουν, αλλά και η παρεμπόδιση και η ακύρωση των δημοκρατικών εκλογικών διαδικασιών για την ανάδειξη των Πανεπιστημιακών Αρχών έρχονται να αποδομήσουν σε επικίνδυνο βαθμό τη λειτουργία του Δημόσιου Πανεπιστημίου.

Παράλληλα, όμως, είμαστε όλοι μάρτυρες μιας εντεινόμενης κομματικής αντιπαράθεσης για τα θέματα της Παιδείας με «όμηρο» το ίδιο το Πανεπιστήμιο. Ο πύρινος κομματικός λόγος συχνά απονευρώνει τις προϋποθέσεις του ήπιου λόγου, ακυρώνοντας κάθε προσπάθεια ουσιαστικού και δημοκρατικού διαλόγου. Όλοι οι κομματικοί φορείς καταδικάζουν τη σημερινή κατάσταση, όλοι διακηρύσσουν μεγάλα σχέδια για το Δημόσιο Πανεπιστήμιο αλλά στην πράξη με τις τοποθετήσεις τους –πιστεύουμε ακούσια– υποδαυλίζουν εμμέσως την αναταραχή· για παράδειγμα αν και έχουν επισημανθεί προβλήματα εφαρμογής του νέου νόμου που οδηγούν τα Ιδρύματα σε δυσλειτουργίες, η Κυβέρνηση εμμένει στην εφαρμογή ακόμη και δυσεφάρμοστων σημείων του. Από την άλλη πλευρά άλλα Κόμματα μάς καλούν να μην εφαρμόσουμε τον νόμο στο σύνολό του, δηλαδή μας καλούν στη μη εφαρμογή ενός νόμου μιας κατά τα άλλα ευνομούμενης δημοκρατικής Πολιτείας!

Το πρόβλημα της Παιδείας είναι κατεξοχήν πολιτικό και κοινωνικό. Οι κουρασμένοι απόφοιτοι του Λυκείου αφυδατώνονται από ένα πιεστικό σύστημα εισαγωγής στα Πανεπιστήμια και φοιτούν σε αυτά βιώνοντας έντονα το άγχος της επαγγελματικής αποκατάστασης. Πολλά πτυχία των δημοσίων Πανεπιστημίων δεν έχουν ακόμη κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα και την ίδια ώρα συζητούμε μόνο για το πώς θα λύσουμε το πραγματικά μεγάλο, όπως οφείλουμε να ομολογήσουμε,

πρόβλημα της αυθαίρετης λειτουργίας των Κ.Ε.Σ. Εν κατακλείδι, οι φοιτητές μας ζουν μέσα σε μια κοινωνία χωρίς πρότυπα, με αβεβαιότητα και αναξιοκρατία, από την οποία, δυστυχώς, δεν λείπουν οι πελατειακές σχέσεις και ο λαϊκισμός. Σε αυτό το περιβάλλον πολλοί νέοι ασφυκτιούν και αντιδρούν. Ορισμένοι, ευτυχώς λίγοι, οδηγούνται σε ακραίες συμπεριφορές. Είναι αδιαμφισβήτητο ότι πρέπει να γίνει προσπάθεια αυτοί οι λίγοι να αντιληφθούν το πόσο εσφαλμένα πράττουν ή αλλιώς να απομονωθούν από την πανεπιστημιακή κοινότητα. Κυρίως όμως, πρέπει να θεραπευθούν τα βαθύτερα κοινωνικά αίτια που οδηγούν σε αυτά τα φαινόμενα. Η λύση στο συγκεκριμένο πρόβλημα δεν μπορεί να είναι κατασταλτική. Είναι βέβαιο ότι η βία, ως μέσον αντιμετώπισης της αυθαιρεσίας, φέρνει περισσότερη βία. Δημιουργεί έναν φαύλο κύκλο. Για την καταπολέμησή της απαιτείται πρόληψη και σχεδιασμός των κατάλληλων πολιτικών και δράσεων, μέσα από σταθερά και μελετημένα βήματα. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τη δημιουργία αμοιβαίας εμπιστοσύνης ανάμεσα στην Πολιτεία, τα πολιτικά κόμματα και τους φορείς της εκπαίδευσης.

Το διάγγελμα αυτό της Συνόδου Πρυτάνεων σηματοδοτεί την ανάγκη γι' αυτά τα επόμενα βήματα που πρέπει όλοι μαζί να κάνουμε τώρα, που οφείλαμε μάλιστα να τα είχαμε κάνει χθες! Τα Πανεπιστήμια και οι Πρυτανικές Αρχές δεν πολιτεύονται. Η πρωτοβουλία πρέπει να προέλθει από την Βουλή των Ελλήνων. Η Σύνοδος των Πρυτάνεων επανειλημμένως τα τελευταία χρόνια ζητεί να συγκροτηθεί μια Διακομματική Επιτροπή για την Παιδεία, έτσι ώστε τα Κόμματα **με συναίνεση και αμοιβαίες υποχωρήσεις** να αποφασίσουν από κοινού με τους φορείς της Εκπαίδευσης όλες τις απαραίτητες αλλαγές για όλες τις βαθμίδες της, ξεκινώντας από την Πρωτοβάθμια, χωρίς κομματικές σκοπιμότητες και συντεχνιακές λογικές, χωρίς αφορισμούς και γενικεύσεις.

Τα τεράστια προβλήματα της Παιδείας σήμερα μπορούν να αντιμετωπισθούν με επιτυχία μόνο με τη συνεργασία όλων των κοινοβουλευτικών δυνάμεων. Όσο κυριαρχούν οι πολιτικές σκοπιμότητες και οι αντιπαραθέσεις τόσο θα δυσκολεύεται η αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων. Η συναινετική προσέγγιση εφαρμόστηκε και σε άλλες χώρες και πέτυχε. Είναι πράγματι άδικο –για τις νέες γενιές πρωτίστως– σε άλλες χώρες να σχεδιάζουν το μέλλον, ενώ εμείς εδώ ακόμα να συζητούμε για τα αυτονόητα!

Η Σύνοδος των Πρυτάνεων πολλές φορές, αλλά και προσφάτως στην Σύνοδο της Μυτιλήνης τον Μάιο 2006, έχει καταθέσει συγκεκριμένες θέσεις για τη λειτουργία των Πανεπιστημίων. Συγκεκριμένα:

- Ο νόμος για τα Πανεπιστήμια οφείλει να είναι πραγματικό ΠΛΑΙΣΙΟ αναφοράς και όχι σύνολο λεπτομερών ρυθμίσεων. Οι όποιες απαιτούμενες εξειδικεύσεις του νόμου πρέπει να γίνονται με τον ξεχωριστό Εσωτερικό Κανονισμό κάθε Ιδρύματος, που θα βρίσκεται στο πνεύμα του λιτού νόμου-πλαισίου και παράλληλα θα λαμβάνει μέριμνα για τις ιδιαιτερότητες και τους σκοπούς κάθε Ιδρύματος.
- Πρέπει να κατοχυρωθεί η ουσιαστική και πλήρης διοικητική, οικονομική και ακαδημαϊκή αυτοδιοίκηση.
- Η θεσμοθέτηση μη κρατικών – μη κερδοσκοπικών Πανεπιστημίων δεν λύνει κανένα σημαντικό πρόβλημα της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Αυτό που προέχει είναι η οικονομική στήριξη των Πανεπιστημίων, παράλληλα με την ενίσχυση του δημόσιου χαρακτήρα και της κρατικής μέριμνας γι' αυτά, τα οποία οφείλουν να λειτουργούν πάντα με διαφάνεια, λογοδοσία και συνεχή αξιολόγηση.
- Η διευκόλυνση των διεθνών επιστημονικών δράσεων και συνεργασιών στο πλαίσιο της αυτοτέλειας του εθνικού εκπαιδευτικού μας συστήματος είναι απαραίτητο στοιχείο προόδου.

- Μα προέχει η ενθάρρυνση των περισσότερο δυναμικών στοιχείων και χαρακτηριστικών των ελληνικών Πανεπιστημίων, τόσο στην εκπαίδευση όσο και στην έρευνα και να επιβραβεύεται η αριστεία.
- Η μείωση της γραφειοκρατίας και η ενθάρρυνση περισσότερο αποτελεσματικών διοικητικών και οικονομικών μηχανισμών και διαδικασιών λήψης αποφάσεων.

Πιστεύουμε ότι οι θέσεις της Συνόδου των Πρυτάνεων πρέπει να αποτελούν σημείο αναφοράς για κάθε νόμο που σχετίζεται με την Ανώτατη Εκπαίδευση. Φοβούμαστε ότι όλοι οι τελευταίοι νόμοι για τα Πανεπιστήμια δεν αποτέλεσαν ποτέ ένα λιτό πλαίσιο, και αυτό ισχύει και για τον τελευταίο νόμο, που δεν κατοχυρώνει την αυτοδιοίκηση σύμφωνα με τη γνώμη της Συνόδου, παρά τα όποια θετικά βήματα περιλαμβάνει.

Σημειώνουμε, επίσης, ότι ακόμα και με την όποια καλόπιστη προσπάθεια εφαρμογής του νόμου αυτού παρατηρήθηκαν δυσλειτουργίες, που είχαν εγκαίρως εντοπισθεί από τη Σύνοδο των Πρυτάνεων και τις Συγκλήτους των Πανεπιστημίων και όμως δεν έχουν ακόμα απαντηθεί. Κατά την εφαρμογή ενός νόμου είναι φυσικό να προκύψουν δυσλειτουργίες που αρχικώς δεν ήταν δυνατό να προβλεφθούν. Συμβαίνει συχνά κάτι τέτοιο. Αυτό που δεν πρέπει να συμβαίνει είναι η μη έγκαιρη διόρθωση αυτών των δυσλειτουργιών.

Παρ' όλα αυτά στον ισχύοντα νόμο υπάρχουν και θετικά σημεία που πυροδότησαν αδίκως πολλές, υπερβολικές και δυσκολονόητες από τον κοινό νου αντιδράσεις. Είναι δυνατόν ένα Πανεπιστήμιο να μην αποτιμά το έργο του, να μην προγραμματίζει για τα επόμενα χρόνια τα βήματά του, προδιαγράφοντας τις ανάγκες του, αποτυπώνοντας παράλληλα και τις ελλείψεις του; Είναι δυνατόν αυτό που σχεδόν όλα τα Κόμματα αποδέχθηκαν ως δημοκρατικό επίτευγμα –δηλαδή την

καθολική ψηφοφορία για την ανάδειξη των Αρχών– να οδηγήσει μειοψηφίες –που ανεξήγητα βάλουν κατά αυτού του μέτρου– σε ενέργειες που προσβάλουν βάνουσα τη Δημοκρατία και οδηγούν στην παράλυση τα Πανεπιστήμια, με σοβαρό κίνδυνο να παραμείνουν αυτά ή οι Σχολές και τα Τμήματά τους χωρίς Διοικήσεις; Πώς θα λειτουργήσουν τα Πανεπιστήμια αυτά τη νέα ακαδημαϊκή χρονιά όταν θα έχει λήξει η θητεία των σημερινών οργάνων; Τα έχουν σκεφθεί αυτά όσοι παρακωλύουν τις κορυφαίες πράξεις αυτοδιοίκησης των Πανεπιστημίων;

Η Παιδεία γενικά, και ακόμα περισσότερο η Δημόσια Ανώτατη Εκπαίδευση, αποτελεί και πρέπει να συνεχίσει να αποτελεί έναν θεσμό που απευθύνεται σε όλους χωρίς διακρίσεις, χωρίς ταξικούς ή άλλους διαχωρισμούς. Γι' αυτό και πρώτο μέλημα κάθε δημοκρατικά οργανωμένης και ευνομούμενης Πολιτείας πρέπει να είναι η διασφάλιση του αγαθού της Δημόσιας Παιδείας.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, εκείνο που πιστεύουμε ότι προέχει –και αυτό ζητούμε σήμερα– είναι η ανάγκη αντιμετώπισης όλων των ζητημάτων της Δημόσιας Παιδείας **με διακομματική συναίνεση**. Στην παρούσα χρονική συγκυρία η συζήτηση για την ίδρυση ιδιωτικών Πανεπιστημίων δεν επιλύει τα μεγάλα και χρονίζοντα προβλήματα της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Αντιθέτως, φαίνεται ότι συμβάλλει στην όξυνση της πολιτικής αντιπαράθεσης στον πολύπαθο αυτόν χώρο.

Η λειτουργία ισχυρών Δημόσιων Πανεπιστημίων αποτελεί και στην Ελλάδα αλλά και σε όλη την Ευρώπη εγγύηση ποιότητας για τις παρεχόμενες σε κάθε χώρα σπουδές και γενικότερα για το επίπεδο της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Πιστεύουμε στις δυνάμεις των Ελληνικών Πανεπιστημίων και καλούμε την Πολιτεία να διασφαλίσει την εύρυθμη λειτουργία τους και να μας εμπιστευθεί.

Καθήκον όλων μας, λοιπόν, είναι να ανταποκριθούμε στις προκλήσεις και τις ανάγκες της εποχής και παράλληλα να επανυξήσουμε την εμπιστοσύνη που χρόνια τώρα παρείχε η κοινωνία στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Έτσι θα επιτευχθεί και η απομυθοποίηση της άποψης ότι το ιδιωτικό Πανεπιστήμιο είναι η λύση των προβλημάτων της Ανώτατης Παιδείας.

Συνοψίζοντας:

- **Λέμε «όχι» στις «δυναμικές μειοψηφίες» που καταλύουν τη λειτουργία των Πανεπιστημίων, που καταλύουν τη Δημοκρατία και το Πανεπιστημιακό Άσυλο και παρεμποδίζουν τον ελεύθερο διάλογο, την ελεύθερη διακίνηση των Ιδεών.**
- **Λέμε «ναι» στην κινητοποίηση όλων των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας για την προάσπιση της ομαλής λειτουργίας των Ιδρυμάτων μας.**
- **Λέμε «όχι» στις κομματικές αντιπαραθέσεις για την Παιδεία.**
- **Ζητούμε διακομματική συναίνεση. Τούτο πρέπει να επιτευχθεί μέσα από Διακομματική Επιτροπή της Βουλής. Είναι η μόνη οδός για την Παιδεία που όλοι θέλουμε στον τόπο μας.**
- **Ζητούμε μια συναίνεση που πρέπει να έρθει μέσα από συγκεκριμένα και σταθερά βήματα σε σύντομο χρονικό διάστημα.**
- **Μια συναίνεση που πιστεύουμε ότι πρέπει να στηριχθεί στις ακόλουθες αυτονόητες προϋποθέσεις για μια Παιδεία αντάξια των προσδοκιών της ελληνικής κοινωνίας. Οι προϋποθέσεις αυτές είναι:**
 - **Αναδιάρθρωση της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, γιατί οι φοιτητές μας στα Πανεπιστήμια δεν**

προκύπτουν εν κενώ, τους υποδεχόμαστε σχεδόν διαμορφωμένους από τις δύο άλλες βαθμίδες.

- Ουσιαστική ενεργοποίηση της Συνταγματικά κατοχυρωμένης θεσμικής θωράκισης της αυτοδιοίκησης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Μιας αυτοδιοίκησης που ισχύει σε όλα τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα των προηγμένων χωρών και όχι μόνο.
- Οικονομική ενίσχυση της Παιδείας στο σύνολό της τουλάχιστον στο 5% του Α.Ε.Π.
- Ενίσχυση των υποδομών σε κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης, έτσι ώστε μαθητές, φοιτητές, δάσκαλοι, καθηγητές και πανεπιστημιακοί να σπουδάζουν και να εργάζονται σε ένα περιβάλλον αντάξιο των προσδοκιών της κοινωνίας και στο ύψος του λειτουργήματος της Εκπαίδευσης.
- Εξασφάλιση της πρόσβασης σε κάθε βαθμίδα της Εκπαίδευσης και επιλογή των άξιων για την Ανώτατη Εκπαίδευση, χωρίς καμία ταξική ή άλλη διάκριση.
- Αναγνώριση και κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων μας.
- Διά βίου Εκπαίδευση και Επαγγελματική Κατάρτιση για να καλύπτονται τα κενά που δημιουργούνται για όσους αποφοιτούν από την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση ή δεν μετέχουν σε αυτήν.

Αποτέλεσμα αυτής της συναίνεσης θα είναι και η εξαφάνιση των αιτίων που οδηγούν στην ενεργοποίηση των ομάδων διαμαρτυρίας και επιβολής της βίας, τις οποίες βλέπουμε σήμερα

να δρουν όχι μόνο στον χώρο των Πανεπιστημίων, αλλά και ευρύτερα.

Η σημερινή συγκυρία, όπως αρχικώς αναφέραμε, είναι εξαιρετικά δύσκολη και κρίσιμη. Απαιτούνται βήματα τώρα. Αν η Πολιτεία και τα Κόμματα δεν αντιληφθούν το χρέος τους προς τα παιδιά μας, τότε θα εισέλθουμε ως κοινωνία σε παρατεταμένη κρίση. Γιατί μόνον μέσω της Παιδείας, δηλαδή μέσα από την παραγωγή και τη διάδοση της γνώσης και τη διαμόρφωση ενεργών πολιτών με κριτική σκέψη και σφαιρικές γνώσεις, μπορεί η οικονομική ανάπτυξη να συμβαδίζει με την κοινωνική ευημερία, τη δικαιοσύνη και τον πολιτισμό.